

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2023-10-09

Ärendenummer
NV-06645-23

Mark- och miljödomstolen vid
Östersunds tingsrätt
mmd.ostersund@dom.se

Yttrande i mål nr M 2930–23 ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till uppförande och drift av anläggning för återvinning och produktion av järn och andra metaller inom Sandvikens kommun, Gävleborgs län; nu fråga om kompletteringar av ansökan

Naturvårdsverket har tagit del av ansökningshandlingarna i rubricerat mål och med anledning av domstolens skrivelse om eventuella kompletteringsbehov (aktbilaga 16) och tidsplan (aktbilaga 18) anför Naturvårdsverket följande.

Naturvårdsverket har i yttrandet avgränsat sig till frågan om utsläpp till luft. I övriga frågor avstår Naturvårdsverket ifrån att ta ställning. Uteblivna synpunkter innebär således inte att Naturvårdsverket anser att ansökan är komplett i de delarna. Utifrån nämnda avgränsning bedömer vi att ansökan behöver kompletteras i de avseenden som utvecklas nedan.

1. Utsläpp till luft

Naturvårdsverket konstaterar att under samrådsskedet har både Naturvårdsverket och länsstyrelsen framfört att mängder för utsläpp till luft ska redovisas i ansökan. Utifrån den tekniska beskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen går det inte att utläsa mängden utsläpp till luft i relation till producerad mängd produkt eller över tid (exempelvis per år). Den analys som bolaget har gjort avseende verksamhetens påverkan på utsläpp till luft i omgivningen måste innebära att bolaget har tillgång till sådana uppgifter. Noteras kan att bolaget har redovisat sådana uppgifter för transporter¹. För att domstol och parter ska kunna göra en relevant bedömning bör miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras i dessa avseenden.

Naturvårdsverket anser att bolaget ska i vart fall redovisa mängder för stoft, kväveoxider, kolmonoxid och vilka metaller som bedöms finnas i aktuellt stoft. Vilka metaller som finns i aktuellt stoft beror på vilken råvara som processas och därför ska en skattning göras för ett värsta scenario för varje enskild metall.

---

¹ Ab 5, Tabell 5.3

Bolaget anger att det kommer att bli låga utsläpp av NO_x i den ansökta verksamheten då insatsvaran inte innehåller kväve. Naturvårdsverket vill påtala att fackling av vätgas och behov av stödbränsle till fackling gör att termisk NO_x bildas. Bolaget anger i ansökan att verksamheten kommer ha förvärmningsugn och utsläpp från tömning av ugn. Det är dock endast en utsläppspunkt angiven. Bolaget behöver klargöra om det kommer finnas en eller två utsläppspunkter och i fallet om bara en utsläppspunkt kommer förekomma var man tänker sig att mätpunkten/-rna ska finnas. I båda fallen behöver bolaget redovisa om mätning kommer ske före eller efter fackla.

Naturvårdsverket är väl medveten om komplexiteten i att bedöma mängder. Vi bedömer ändå att bolaget måste ta fram och redovisa dessa uppgifter, samt redovisa med vilken osäkerhet uppgifterna är förknippade. Detta för att en adekvat bedömning av verksamhetens miljökonsekvenser ska kunna göras.

2. Utredningsföreskrifter och provisoriska föreskrifter

De föreslagna utredningsföreskrifterna är oprecisa och kan leda till olika tolkningar om vilka frågor som ska utredas. För att göra det förutsägbart och minska risken för förlängd prövotid bör bolaget ta fram mer detaljerade förslag. Ett stöd kan vara utredningsvillkoren U2-U4 i mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätts deldom i mål nr M 3358–21 för H2 Green Steel AB.² Verksamheterna är olika och utredningsföreskriften är inte direkt överförbar, men bör som princip ange:

1. Vilka utsläpp som ska utredas
2. Vad som ska mätas under utredningstiden
3. Hur utredningen förväntas förhålla sig till insatsvaror och tillståndsgiven produktion.
4. Att utredningen ska omfatta möjliga begränsningar och skyddsåtgärder liksom kostnader och effekter av sådana åtgärder
5. Vad utredningen ska leda till för typer av villkorsförslag, dvs. reglering av halt, mängd eller annat
6. När utredningens resultat ska redovisas

Naturvårdsverket ser även ett behov av en provisorisk föreskrift under utredningstiden. En föreskrift med mängder är sannolikt för osäkert, men det bör redan nu gå att ange vilka ämnen som ska analyseras och att dessa ska redovisas till tillsynsmyndigheten, jämför P6 i ovan angivna deldom. Det ger tillsynsmyndigheten underlag för att kunna bedriva aktiv tillsyn under utredningstiden.

Naturvårdsverket anser att bolaget är bäst lämpat att föreslå utvecklade utredningsföreskrifter och en provisorisk föreskrift. Naturvårdsverket avser att återkomma med preciserade yrkanden om utredningsföreskrifter och provisoriska föreskrifter till domstolen om bolaget inte kompletterar ansökan med de efterfrågade uppgifterna.

3. Tidsplan

Naturvårdsverket ser inga hinder för den föreslagna tidsplanen. De kompletteringar som Naturvårdsverket anser behövs innan kungörelse är av begränsad omfattning.

---

² [m-3358-21.pdf \(naturvardsverket.se\)](https://www.naturvardsverket.se/om-oss/utredningsfreskrifter-och-provisoriska-freskrifter)

När det gäller deltagande på huvudförhandling så är det önskvärt att Naturvårdsverket även ska ha möjlighet att kunna delta digitalt på delar eller hela förhandlingen.

Beslut om yttrande har fattats av tillförordnade enhetschefen Lisa Johansson efter föredragning av tekniska handläggaren Matthis Kaby.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit miljöjuristerna Britt Inger Johansson och Liisa Seim Sehr.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Lisa Johansson

Matthis Kaby

Kopia till:
Länsstyrelsen i Gävleborg
Green Iron H2 AB